

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วน
ตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดชลบุรี*

TRANSFORMATION AND POTENTIAL OF ASSISTANCE DISTRICT
OFFICER AFFECTING MANAGEMENT EFFECTIVENESS OF SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN CHONBURI PROVINCE

นำชัยชนะ ดีวิ¹, กานดา ผรณเกียรติ² และ เบญยาศิริ งามสอาด³
Namchaichana Deewee¹, Kanda Pharonkiet² and Benyasiri Ngamsaad³

¹⁻³มหาวิทยาลัยปทุมธานี

¹⁻³Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author's Email: nongpot10@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เป็นวิจัยแบบผสมวิธี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล จำนวน 2,289 คน นำมาคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างการโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ ได้จำนวน 340 คน เครื่องมือได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ นำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ .93 .90 และ .94 และนำข้อมูลคุณภาพมาวิเคราะห์สรุปความตามเนื้อหา สถิติที่ใช้ได้แก่ แจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัย 4

* Received 8 August 2024; Revised 22 September 2024; Accepted 30 October 2024

ด้านได้แก่ ด้านการบริหารตนเอง ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการกระตุ้นทางปัญหา และด้านการสื่อสาร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 71.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ต้องดำเนินการดังนี้ ด้านการบริหารตนเอง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรวิเคราะห์ตนเองว่ามีจุดเด่น จุดด้อยในเรื่องใด ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ด้านการกระตุ้นทางปัญหา ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในการทำงานโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน และด้านการสื่อสารผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเลือกและใช้สื่อ และเทคนิควิธีการ ในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, สมรรถนะ, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

Abstract

The objectives of this study were 1) to study management effectiveness level of Subdistrict administrative organization, 2) to analyze transformation and potential of assistance district officer affecting management effectiveness of Subdistrict Administrative Organization in Chonburi province, and 3) present the development trend of management effectiveness of Subdistrict Administrative Organization in Chonburi province. This research was a mixed method. The population consisted of 2,289 people who worked in administrative department and legislative department of Subdistrict Administrative Organization in Chonburi province. The samples were 340 officers determined by Taro Yamane/ Table. The research instrument was an questionnaire and interview form and the reliability was .93, .90, and .94 with the quality data were analyzed to summarize the content. Statistics used for data analysis were frequency, percentage, and mean.

The research results found that 1) the level of management effectiveness of the sub-district administrative organizations consisted of the level of change management, which was at a high level overall. 2) Four factors, namely self-management, ideological influence, intellectual stimulation, and communication, affected the management effectiveness of the sub-district administrative organizations in Chonburi Province by 71.40 percent, with statistical significance at the .05 level. 3) The guidelines for developing the management effectiveness of the sub-district administrative organizations in Chonburi Province should be as follows: In terms of self-management, the sub-district administrative organization executives should analyze themselves to see what their strengths and weaknesses are. In terms of ideological influence, the sub-district administrative organization executives should avoid using their power for personal gain. In terms of intellectual stimulation, the sub-district administrative organization executives should be the ones who encourage their subordinates to analyze the causes of problems in their work using reason and evidence. In terms of communication, the sub-district administrative organization executives should select and use media and communication techniques appropriately.

Keywords: Transformation leadership, potential, assistance district officer of subdistrict administrative organization, management effectiveness

บทนำ

ในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดชลบุรี ประสบกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในหลายมิติ ทั้งด้านการบริหารจัดการ การสื่อสาร และการบริหารทรัพยากร ปัญหาการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิด ความล่าช้าในการดำเนินงาน การสื่อสารภายในองค์กรมีข้อบกพร่องทำให้เกิดความ ไม่เข้าใจและการทำงานที่ไม่เป็นเอกภาพ นอกจากนี้ ปัญหาด้านการบริหารทรัพยากร บุคคลก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้

องค์การไม่สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็ม ประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการตอบสนองความต้องการของประชาชน ในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงทุกอย่างองค์การต้องเผชิญกับสภาวะการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับองค์การ ระดับกลุ่มและระดับบุคคลทั้งในด้าน สภาพแวดล้อมเศรษฐกิจสังคมการเมืองวัฒนธรรมค่านิยมข้อมูลข่าวสารเทคโนโลยีและอื่นๆ ผลจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลทั้งทางบวกและทางลบและเป็นสังคมและเศรษฐกิจ ฐานความรู้ (Knowledge-based society and economy) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการบริหารจัดการในทุกวิชาชีพ จำเป็นต้องมีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมอย่างมาก จึงนำไปสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าการบริหารจัดการขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นเช่นเดียวกันจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการจึงทำให้้องค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และเนื่องจากขององค์การบริหารส่วน ท้องถิ่นผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะต้องเป็นมืออาชีพจึงจะทำให้การบริหารของ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น บรรลุความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีระ รุญเจริญ, 2550: 7)

ตามหลักวิชาการ การบริหารจัดการองค์กรท้องถิ่นควรจะมีประสิทธิภาพ และมีความ โปร่งใส การดำเนินงานควรเป็นไปตามหลักการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งประกอบ ด้วยการวางแผน อย่างเป็นระบบ การประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ผู้นำองค์กรควรมีสมรรถนะในการนำการเปลี่ยนแปลง และสามารถสื่อสารกับ บุคลากรในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างแรงบันดาลใจและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การปฏิบัติตามหลักวิชาการเหล่านี้จะช่วยให้องค์การ บริหารส่วนตำบลสามารถบรรลุเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน

เมื่อพิจารณาความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด ชลบุรี เปรียบเทียบกับหลักวิชาการที่ควรจะเป็น พบว่ามีความขัดแย้งอย่างชัดเจน ปัจจัยสำคัญ ที่เป็นสาเหตุของปัญหานี้ได้แก่ ภาวะผู้นำที่ขาดสมรรถนะในการนำการ เปลี่ยนแปลง การสื่อสารที่ไม่ชัดเจนและขาดประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารทรัพยากร บุคคลที่ไม่เหมาะสม ปัญหาความไร้ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากภาวะผู้นำที่ไม่สามารถนำการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ขาดความสามารถในการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ กับบุคลากรในองค์กร องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นปัจจุบันกำลังเผชิญหน้ากับการท้าทายของการเปลี่ยนแปลงบริบทสิ่งแวดล้อมซึ่งซับซ้อน ส่งผลให้มีความคาดหวังและความต้องการต่อผู้บริหารท้องถิ่นมากขึ้นด้วยผู้บริหารจะต้องเผชิญ

กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์และปัจจัยเงื่อนไขต่างๆ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำภายใต้บริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. 2550 : 122 - 148) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำและแนวทางเชิงปฏิบัติสำหรับผู้บริหารส่วนท้องถิ่นภายใต้บริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) จึงน่าจะเป็นแบบของผู้นำที่มีความเหมาะสมในอันที่จะนำองค์การสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายภายใต้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จากแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Burns (1978) Bass (1985) และแนวคิด Bass & Avolio (1990) มีองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ คือ 1.การใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมคติ 2.การจูงใจเพื่อสร้างแรงบันดาลใจ 3.การกระตุ้นทางปัญญา 4.การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล นอกจากนั้น Bass (1990) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้นำมีความจำเป็นต้องการโดยเฉพาะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพราะจะเป็นผู้ปลุกกระแสดความคิดใหม่ ค่านิยมใหม่ และจิตสำนึกใหม่ โดยการโน้มน้าวและปลุกเร้าจิตของผู้ตาม และยังสร้างแนวทางปฏิบัติใหม่และประพฤติกรรมเป็นแบบอย่างให้กับผู้ตาม ซึ่งหากการปฏิบัติการณ์ของผู้นำบังเกิดผลสำเร็จก็จะทำให้ผู้ตามมีความคิดจิตสำนึกใหม่ และทุ่มเทพลังในการสร้างคุณภาพใหม่ให้กับองค์การต่อไปซึ่งจากการศึกษาของพิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2550) ที่ได้ให้ข้อเสนอไว้ว่า ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะมีการพัฒนาที่ทำให้องค์การเกิดประสิทธิผล เช่น การสร้างบารมีและการใช้อิทธิพลอย่างมีอุดมคติ การจูงใจเพื่อสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับสมาชิกในองค์การการกระตุ้นและสร้างปัญญาให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างสมาชิก การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานการให้รางวัลและลงโทษอย่างเท่าเทียม และเสมอภาคภายใต้กฎเกณฑ์เดียวกัน เป็นต้น

องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี มีทั้งหมด 50 แห่ง มีพื้นที่เขตติดต่อกับจังหวัดได้แก่ ฉะเชิงเทรา ระยอง จันทบุรี และชายฝั่งทะเลตะวันออกของอ่าวไทย ซึ่งมีสภาพแวดล้อมความหลากหลายของรูปแบบวิธีการจัดการทางด้านสภาพสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของชุมชนในการเข้าไปมีส่วนร่วมกันดำเนินงานตามภารกิจ ซึ่งจากการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัยพบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ขาดความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ขาดการติดตามบทกฎหมายใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม ไม่มีทักษะการบริหารคนและ

แผนงานการนำเทคโนโลยีการบริหารสมัยใหม่มาปรับใช้ ไม่มีคุณลักษณะของภาวะผู้นำองค์กร ขาดความมั่นใจในตนเอง อีกทั้งมีการถ่ายโอนตำแหน่งนักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากหน่วยงานอื่น ย่อมทำให้ขาดความรู้ทักษะความเชี่ยวชาญในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล โดยอาจจะกล่าวได้ว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดทักษะของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ขาดสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญและสมควร ศึกษาเพิ่มเติมคือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี การศึกษานี้มีความสำคัญเนื่องจาก จังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดที่มีความเจริญก้าวหน้าและมี บทบาทสำคัญในเศรษฐกิจของประเทศ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในพื้นที่อย่างยั่งยืน

จากสภาพที่กล่าวมาในข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งมีตำแหน่งเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จึงทำการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี เพื่อนำเอาผลการวิจัยไปใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะในการบริหารงานสำหรับปลัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่นโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลใน จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วน ตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัดชลบุรี

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ 1) ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) ฝ่ายนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล และ 3) พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีจำนวน 11 อำเภอ จำนวน 50 องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี มีประชากร จำนวน 2,289 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายนิติบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบลในเขตจังหวัดชลบุรี จำนวน 340 คน หากกลุ่มขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน่ (Yamane, 1970, pp.100, 398) และการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา

2. การศึกษาเฉพาะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยใช้แนวการสัมภาษณ์ (Interview Guideline)

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งงาน 5) ฝ่าย/หน่วยงานที่สังกัด 6) ระยะเวลาที่ทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา 4. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ 1. ด้านการสื่อสาร 2. ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ 3. ด้านการทางานเป็นทีม 4. ด้านการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ 5. ด้านการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์ 6. ด้านการบริหารตนเอง โดยใช้มาตราวัดที่เรียกว่า Likert Scale มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย โดยใช้มาตราวัดที่เรียกว่า Likert Scale มี 5 ระดับ

3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาคุณุณิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างขึ้นและได้รับการพิจารณาตรวจสอบขั้นต้นจากคณะกรรมการผู้ควบคุมการสอบเค้าโครงคุณุณิพนธ์

4. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จ เสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมการสอบเค้าโครงคุณุณิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบ พิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ไม่ต่ำกว่า 0.50 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามที่นำไปใช้ได้ตั้งแต่ 0.80 ถึง 1.00

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ กับนายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล และพนักงานเทศบาล จากเทศบาลเมืองชลบุรี เทศบาลตำบลบางพระ เทศบาลตำบลบางละมุง เทศบาลตำบลบ้านบึง และ เทศบาลตำบลบ่อทอง โดยที่ทั้งหมดเป็นเทศบาลในจังหวัดชลบุรี ซึ่งมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจ จำนวน 30 คน โดยจำแนก เป็นนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรี จำนวน 10 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 10 คน และพนักงานเทศบาล จำนวน 10 คน แล้วนำแบบสอบถามทุกฉบับมาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค เพื่อการปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปสำรวจตัวอย่างซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

6. เตรียมแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อสำรวจตัวอย่าง

7. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจากการสำรวจใช้ทุกฉบับมาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1971, p. 160)

8. สร้างแนวการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Interview Guideline) สำหรับการศึกษาเฉพาะกรณี อบต. 2 แห่ง เกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจตัวอย่างเมื่อเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566 โดยได้ใช้แบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และพนักงานส่วนตำบล ในการกรอกแบบสอบถามจากทางมหาวิทยาลัยปทุมธานี

2. นัดหมายฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และพนักงานส่วนตำบล เพื่ออธิบายแบบสอบถามพร้อมทั้งรื้อรับแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์จำนวน 340 ชุด เพื่อทำการประมวลผลและวิเคราะห์ผลต่อไป

4. การศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล 2 แห่งคือ องค์การบริหารส่วนตำบล A และองค์การบริหารส่วนตำบล B

5. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2566 จากฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และพนักงานส่วนตำบล A และฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และพนักงานส่วนตำบล B โดยดำเนินการสัมภาษณ์ในด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ 1) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ 3) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และ 4) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ด้านสมรรถนะการบริหารงานแบบมีอาชีพของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้แก่ 1) ด้านการสื่อสาร 2) ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ 3. ด้านการทางานเป็นทีม 4) ด้านการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ 5) ด้านการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์ 6) ด้านการบริหารตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี” ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิจัยโดยใช้สถิติพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของประชากรผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ตำแหน่งงาน 5) ฝ่าย/หน่วยงานที่สังกัด 6) ระยะเวลาที่ทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลผลข้อมูลตามค่าเฉลี่ยในแต่ละระดับดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549: 45-46)

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis: MRA)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indepth Interview) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.19	.48	มาก	1
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.18	.42	มาก	2
ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา	4.15	.45	มาก	4
ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล	4.16	.47	มาก	3
ภาพรวม	4.17	.32	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึง ถึงปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา

2. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ตัวแปรอิสระ	B	Std. Error	Beta	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	.581	.181		3.210	.002
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง					
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X ¹)	.205	.066	.199	3.119	.002*
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X ²)	.060	.039	.065	1.512	.132
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X ³)	.139	.045	.171	3.078	.002*
ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (X ⁴)	.096	.075	.098	1.268	.206
สมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล					
ด้านการสื่อสาร (X ⁵)	.149	.072	.158	2.073	.039*
ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ (X ⁶)	.108	.063	.119	1.718	.087
ด้านการทำงานเป็นทีม (X ⁷)	.026	.065	.028	.400	.690
ด้านการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ (X ⁸)	.067	.057	.071	1.163	.246
ด้านการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์ (X ⁹)	.097	.065	.105	1.483	.139
ด้านการบริหารตนเอง (X ¹⁰)	.227	.047	.264	4.838	.000*
R = .845, R Square = .714, Std. Error of the Estimate = .2178, F = 63.36, Sig = 0.000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์พบว่าผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.000 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05) พบว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว (ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี (Y) พบว่าคะแนนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารตนเอง (X¹⁰) ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X¹) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X³) และด้านการสื่อสาร (X⁵) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลการบริหาร

จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี (Y) (Bata) มีค่าเท่ากับ .264, .199, .171 และ .158 โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี (Y) กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X^1) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X^3) ด้านการสื่อสาร (X^5) และด้านการบริหารตนเอง (X^{10}) มีค่า (R) เท่ากับ .845 โดยมี 4 ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี (Y) (R Square) ได้ร้อยละ 71.40 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .2178

3. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง พบว่า

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่ผู้ร่วมงาน เน้นให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน มีการพูดคุยและแสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความแน่วแน่ ในอุดมการณ์โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่เคารพนับถือของผู้ร่วมงาน และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุกๆ สถานการณ์

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีการมองเห็นโอกาสและมีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน ให้กำลังใจผู้ร่วมงานว่าจะสามารถทำงานที่มอบหมายให้สำเร็จ สร้างค่านิยมในการทำงาน โดยให้ผู้ร่วมงานคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า มีการกระตุ้นให้ผู้ร่วมงาน ทำงานกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และแสดงออกถึงความกระตือรือร้นต่อภารกิจที่ต้องทำ

3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการหา วิธีป้องกันและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานระบุปัญหาของหน่วยงานโดยการใช้เหตุผลและหลักฐานมากกว่าการคิดเอาเองว่าเป็นปัญหา เสนอวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ ให้กับผู้ร่วมงาน ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานพูดคุย วิเคราะห์ ในเรื่องที่น่าจะเป็นปัญหา และสนับสนุนผู้ร่วมงานให้คิดแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นแล้ว ด้วยวิธีการใหม่ๆ

4. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีการมอบหมายงานโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานที่มีความสามารถพิเศษให้เจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานให้มีความสุขใจผู้ร่วมงาน ที่มีปัญหาและไม่ได้รับความสนใจจากกลุ่มเท่าที่ควร ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคล และรับฟังเรื่องราวและความคิดเห็นของผู้ร่วมงานด้วยความตั้งใจ

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า

1. ด้านการสื่อสาร ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้บริการอยู่ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการ แม้ว่าผู้รับบริการจะไม่ได้ถามถึงหรือไม่ทราบมาก่อน ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการเพื่อสนองตอบความจำเป็นหรือความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ เข้าใจการสื่อสารทั้งที่เป็นคำพูดและความหมายแฝงในการสื่อสารกับผู้อื่นได้

2. ด้านการวางแผนและการบริหารจัดการ ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีการวางแผนงานเป็นขั้นตอนอย่างชัดเจน มีผลลัพธ์ สิ่งที่ต้องจัดเตรียม และกิจกรรมต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นอย่างถูกต้อง สามารถวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียและแยกแยะงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและสามารถวางแผนงานใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น วางแผนงานที่มีความเชื่อมโยง โดยกำหนดกิจกรรม ขั้นตอนโดยกำหนดกิจกรรม ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ที่ สนับสนุนหรือไม่ขัดแย้งกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านการทำงานเป็นทีม ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ให้การสนับสนุนการตัดสินใจของทีม และทำงานส่วนที่ตนได้รับมอบหมายสำเร็จ ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เต็มใจรับฟังความเห็นของสมาชิกในทีม และเต็มใจเรียนรู้จากผู้อื่น รวมถึงผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานเพื่อประโยชน์ในการทำงานร่วมกันให้ดียิ่งขึ้น รักสามัคคีภาพอันดีกับเพื่อนร่วมทีม เพื่อช่วยเหลือกันในวาระต่างๆ ให้งานสำเร็จ ประสานรอยร้าว หรือคลี่คลายแก้ไขข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในทีม และส่งเสริมขวัญกำลังใจระหว่างกัน เพื่อให้ปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างราบรื่น

4. ด้านการปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี สามารถนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีได้อย่างสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กร และสามารถนำทฤษฎีหรือแนวความคิดที่ซับซ้อนมาใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ของหน่วยที่รับผิดชอบได้ มีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงและมีการประเมินความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านการตระหนักรู้เรื่องโลกาภิวัตน์ ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ยึดมั่นในจรรยาข้าราชการและปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบวินัยของข้าราชการ รักษาคำพูด มีสัจจะ และเชื่อถือได้ ยึดหยัดเพื่อความถูกต้อง กล้าตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมุ่งพิทักษ์ประโยชน์ของทางราชการ

6. ด้านการบริหารตนเอง ซึ่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี บริหารการประชุมได้ดีและคอยแจ้งข่าวสารความเป็นไปแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ อาทิเช่น เป็นประธานในการประชุมและสามารถดำเนินการได้จนเสร็จสิ้น เป็นผู้นำในการทำงาน และให้การช่วยเหลือหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ระดับประสิทธิผลการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับที่ดีในหลายด้าน โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการบริหารจัดการอย่างมีนัยสำคัญ การวิเคราะห์ในเชิงลึกพบว่าด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา ล้วนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (Idealized Influence) เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ มากในการนำองค์กร ผู้นำที่มีความสามารถในการสร้างความเชื่อถือและความเคารพ จากบุคลากรภายใน องค์กร จะสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับพนักงานและสร้างความร่วมมือในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ณิ ชันขวา (2551) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนในอำเภอหนองเรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 การศึกษาอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหาร จำนวน 68 คน และครูจำนวน 243 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 311 คน เครื่องมือที่สร้างขึ้นนำไปทดลองใช้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.98 เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 311 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ

ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ “มาก” เรียงตามลำดับ คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา

2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational Motivation) ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้บุคลากร มีแรงจูงใจในการทำงานและมี เป้าหมายที่ชัดเจนในการพัฒนาองค์กร ทั้งสองด้านนี้ สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำที่สามารถสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในองค์กรและนำพาให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ชุมชุม (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงาน ของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของประธาน กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ 2) ตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์ประกอบ การมีส่วนร่วม 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์ประกอบ การมีส่วนร่วมของประธาน กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ กับผลการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ในความรับผิดชอบของสำนักงาน หลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 10 อุบลราชธานี จำนวน 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร และจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 250 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.51-0.79 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล การมีส่วนร่วมของประธาน กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความร่วมมือในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม 2) องค์ประกอบภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และองค์ประกอบการมี ส่วนร่วมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เช่นกันร่วมและ 3) องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และองค์ประกอบของการมี ส่วนร่วมของประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของกองทุนหลักประกัน สุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของประธานกองทุน หลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา (Intellectual Stimulation) ก็เป็นปัจจัยที่ไม่ควรมองข้าม ผู้นำที่สามารถ กระตุ้นให้บุคลากรใช้ความคิดสร้างสรรค์และปัญญาในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางาน จะช่วยให้เกิดนวัตกรรมและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ชุมชุม (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงาน ของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของประธาน กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ 2) ตรวจสอบและยืนยันองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์ประกอบ การมีส่วนร่วม 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของประธาน กองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ กับผลการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ในความรับผิดชอบของสำนักงาน หลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 10 อุบลราชธานี จำนวน 5 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดยโสธร และจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 250 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตรวัดประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.51-0.79 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์

การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีส่วนร่วมของประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความร่วมมือในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม 2) องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และองค์ประกอบการมีส่วนร่วมมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เช่นกันร่วมและ 3) องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ประธานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบการมีส่วนร่วมของของประธานกองทุน หลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่พบว่า มีความสำคัญ ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับความต้องการและความแตกต่างของบุคลากร ภายในองค์กรจะสามารถสร้างความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดร.ณิ ชันขวา (2551) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองเรือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 การศึกษาอิสระครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหาร จำนวน 68 คน และครู จำนวน 243 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 311 คน เครื่องมือที่สร้างขึ้นนำไปทดลองใช้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.98 เก็บรวบรวมข้อมูลได้ 311 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดย ภาพรวมและรายด้าน ผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับ “มาก” เรียง ตามลำดับ คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา

สมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสมรรถนะ

มีความจำเป็นในการบริหารจัดการซึ่งต้องใช้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ นโยบาย วางแผนกลยุทธ์ เซอร์โต(Certo, 2000 อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา, 2546:320)ได้กล่าวสรุปไว้ได้แก่การมีความรู้ความสามารถพื้นฐาน, ความรู้ความสามารถเฉพาะเกี่ยวกับงานในหน้าที่, ความเป็นผู้นำและมีทักษะการนำ, การสื่อสาร, การใช้เทคโนโลยี, การบริหารจัดการนอกจากนี้สมรรถนะยังหมายถึงสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายใต้บุคลิกลักษณะของบุคคลซึ่งเป็นตัวผลักดันให้เกิดประสิทธิผลหรือผลการดำเนินงานที่ดีดังนั้นสมรรถนะจึงเปรียบเสมือนตัวชี้วัดซึ่งหน่วยงานต้องการที่จะกำหนดเพื่อความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์การซึ่งความแตกต่างของสมรรถนะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลต่างกันด้วย (Virtanen, 1996 : 56)

ประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ซึ่งสืบเนื่องมาจากวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษา ความมั่นคงของชาติและความผาสุกของประชาชนยังไม่บรรลุเป้าหมาย เพราะประเทศที่มีอาณาเขตกว้างใหญ่ชุมชนต่าง ๆ อยู่กันอย่างกระจัดกระจาย แต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวของท้องถิ่น จึงทำให้การปกครองดูแลอำนวยความสะดวกเป็นไปไม่ทั่วถึง ไม่สามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ทางการปกครองได้ลำพังส่วนกลางย่อมไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการปกครองได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ถึงแม้จะได้ส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางออกไปดำเนินการในเขตพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศโดยใช้มาตรการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) เจ้าหน้าที่ดังกล่าวไม่อาจทราบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ได้ดีเท่ากับประชาชนในท้องถิ่นเอง เพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคในการจัดระเบียบทางการปกครองให้สอดคล้องกับหลักการสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและตรงกับความคิดของประชาชนในท้องถิ่นจึงเกิดแนวคิดการจัดการปกครองท้องถิ่นโดยยึดหลักการกระจายอำนาจคือส่งเสริมให้ ท้องถิ่นมี การปกครองตนเองมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ซึ่งสอดคล้องหลักประชาธิปไตย ประชาชนจะพัฒนาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเองโดยตนเองและเพื่อตนเอง การปกครองตนเองของท้องถิ่นเป็นการสนับสนุนประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองมีสิทธิมีเสียงการดำเนินปกครองกันเองจนเป็นรากฐานและวิธีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย สอนให้ประชาชนรู้สึว่าตนมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารซึ่งตนเองได้เลือกตั้ง เกิดความรับผิดชอบ ทดแทนและปกป้องต่อสิทธิและผลประโยชน์

ที่พึงได้รับซึ่งเป็นกลไกในการพัฒนาการเมืองระดับชาติต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิทัศน์ กับเป็ง (2551) ศึกษาประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ลำพูน พบว่า ประชาชนจังหวัดลำพูนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานในโครงการต่างๆ ของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน ในระดับหนึ่ง แต่ยังมีคามพึงพอใจน้อยในเรื่องความล่าช้าในการแก้ไขปัญหา ด้านปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางด้านลักษณะ ขององค์การสภาพแวดล้อมองค์การ พนักงานองค์การ และนโยบายการบริหาร นั้นมี ความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน โดยปัจจัยด้านลักษณะขององค์การนั้น มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับประสิทธิผลโดยรวมในการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อมขององค์การปัจจัยด้านพนักงานองค์การ และปัจจัยด้านนโยบายการบริหาร มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับประสิทธิผลโดยรวมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน จังหวัดลำพูนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน พบว่า ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน นั้นมีน้อย ส่วนปัญหาของประชาชนในจังหวัดลำพูนที่เกิดจากการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนจังหวัดลำพูน พบว่า 1) การให้บริการและการประชาสัมพันธ์นั้นยังไม่ค่อยทั่วถึงใน ทุกพื้นที่ 2) บางโครงการที่สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนพอสมควร 3) การดำเนินการ แก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างค่อนข้างล่าช้า รวมทั้งในบางส่วนยังไม่ได้รับการแก้ไขภายหลังการ ร้องเรียนและยังสอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ พรพรมวินิจ (2553) ศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการ ให้บริการสาธารณะตามหลักการบริหารจัดการที่ดีกรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณ ชายแดนไทย-กัมพูชา การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการให้บริการ สาธารณะตามมาตรฐานการให้บริการสาธารณะประกอบด้วย 6 ด้าน คือ (1) ด้านโครงสร้าง พื้นฐาน (2) ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต (3) ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคมและการรักษา ความสงบเรียบร้อย (4) ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว (5) ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (6) ด้าน ศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการที่ดี ขององค์การประกอบด้วย 10 ด้าน คือ (1) ด้านหลักนิติธรรม (2) ด้านหลักคุณธรรม (3) ด้าน หลักความโปร่งใส (4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม (5) ด้านหลักความพร้อมรับผิดชอบ (6) ด้าน หลักความคุ้มค่า (7) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (8) ด้านองค์การแห่งการเรียนรู้ (9) ด้าน การบริหารจัดการ และ (10) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร 3) เพื่อศึกษาปัจจัย

ด้านการบริหารจัดการที่ดี 4) เพื่อสร้างรูปแบบใหม่เกี่ยวกับประสิทธิผล การให้บริการสาธารณะตามหลักการบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติในการบริหารจัดการที่ดีของเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา พบว่ามีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในระดับปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เมื่อพิจารณาการปฏิบัติในการบริหารจัดการที่ดีในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านหลักความโปร่งใส รองลงมาคือด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม และด้านหลักคุณธรรม ตามลำดับ

องค์ความรู้ใหม่

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีวิสัยทัศน์และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่ผู้ร่วมงาน เน้นให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของหน่วยงาน มีการพูดคุยและแสดงให้ผู้ร่วมงานเห็นถึงความแน่วแน่ ในอุดมการณ์โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมประกอบการพิจารณาตัดสินใจ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นที่เคารพนับถือของผู้ร่วมงาน และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ในทุกๆ สถานการณ์

2. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรีมีการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในการหา วิธีป้องกันและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานระบุนโยบายของหน่วยงานโดยการใช้เหตุผล และหลักฐานมากกว่าการคิดเอาเองว่าเป็นปัญหา เสนอวิธีการปฏิบัติงานใหม่ๆ ให้กับผู้ร่วมงาน ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานพูดคุย วิเคราะห์ ในเรื่องที่จะอาจจะเป็นปัญหา และสนับสนุนผู้ร่วมงานให้คิดแก้ปัญหาที่เคยเกิดขึ้นแล้ว ด้วยวิธีการใหม่ๆ

3. ด้านการสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี มีการให้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับงานที่ให้บริการอยู่ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการ แม้ว่าผู้รับบริการจะไม่ได้ถามถึงหรือไม่ทราบมาก่อน ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้รับบริการเพื่อสนองตอบความจำเป็นหรือความต้องการที่แท้จริงของผู้รับบริการ เข้าใจการสื่อสารทั้งที่เป็นคำพูดและความหมายแฝงในการสื่อสารกับผู้อื่นได้

4. ด้านการบริหารตนเอง พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี บริหารการประชุมได้ดีและคอยแจ้งข่าวสารความเป็นไปแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ อาทิเช่น เป็น

ประธานในการประชุมและสามารถดำเนินการได้จนเสร็จสิ้น เป็นผู้นำในการทำงาน และให้การช่วยเหลือหน่วยงานที่ตนเองรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากหาน้อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นให้ใช้ปัญญา ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและสมรรถนะของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัย 4 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารตนเอง ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสื่อสาร ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 71.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ต้องดำเนินการดังนี้ ด้านการบริหารตนเอง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรวิเคราะห์ตนเองว่ามีจุดเด่น จุดด้อยในเรื่องใด ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรหลีกเลี่ยงที่จะใช้อำนาจ เพื่อผลประโยชน์ส่วนตน ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเป็นผู้ที่ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาในการทำงานโดยใช้เหตุผลและข้อมูลหลักฐาน และด้านการสื่อสารผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเลือกและใช้สื่อ และเทคนิควิธีการในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำโครงการฝึกอบรมและพัฒนาภาวะผู้นำสำหรับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเน้นการพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ และการกระตุ้นทางปัญญา

2. รัฐบาลควรจัดทำนโยบายเพื่อส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพภายในองค์กร การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการประชุมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อเพิ่มความเข้าใจและความร่วมมือในองค์กร

3. ควรมีการพัฒนานโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เน้นการพัฒนาทักษะและสมรรถนะของพนักงาน การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการสร้างบรรยากาศ การทำงานที่ดีเพื่อเพิ่มความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. จัดโครงการฝึกอบรมที่เน้นการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การกระตุ้นทางปัญญา และการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล

2. จัดทำโครงการอบรมทักษะการสื่อสารสำหรับพนักงานทุกระดับเพื่อเพิ่มความเข้าใจและความร่วมมือในการทำงาน

3. ส่งเสริมการสร้างแรงจูงใจในการทำงานผ่านการให้รางวัลและการยอมรับในผลงาน ที่ดี การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ส่งเสริมความสุขและความผูกพันต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ด้านตัวแปร เพิ่มตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการขององค์กร บริหารส่วนตำบล เช่น วัฒนธรรมองค์กร โครงสร้างองค์กร การมีส่วนร่วมของประชาชน ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกระบวนการบริหารจัดการองค์กร รวมถึงตัวแปรเกี่ยวกับความรู้และทักษะ ในการใช้เทคโนโลยีของผู้นำและพนักงาน อบต.

2. ด้านประชากร ควรพิจารณาศึกษาในพื้นที่อื่นๆ ที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบและหาข้อสรุปที่สามารถนำไปใช้ได้กับหลายพื้นที่

3. ด้านเทคนิควิจัย

1) ควรใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติขั้นสูง เช่น การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) หรือการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (SEM) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีความแม่นยำ และเชื่อถือได้

2) การใช้ซอฟต์แวร์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น NVivo หรือ ATLAS.ti เพื่อช่วยในการจัดระเบียบและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ พรพรมวินิจ. (2553). ประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะตามหลักการบริหารจัดการที่ดีกรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข.
- ดรุณี ชันขวา. (2551). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอหนองเรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. ใน วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิทัศน์ กับเป้ง. (2551). ประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2550). องค์การและการบริหารจัดการ. นนทบุรี: ینگคีย์อนด์บุ๊คส์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). รูปแบบและองค์ประกอบของรูปแบบ. เอกสารประกอบการบรรยาย รายวิชา สัมมนาการบริหารการศึกษา. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อัญชลี ชุมนุช (2557). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการมีส่วนร่วมที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงาน ของกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 4(2), 37-43.
- Bums, J. M. (1978). Leadership. New York: Harper & Row.
- Bass, B. M. and Avolio, B. J. (1990). The four Is Transformational Leadership. Journal Of European Industrial Training, 15 (2).
- Cronbach, L.J. (1971). Essentials of Psychological Testing. 5th ed. New York: Harper Collins.
- Certo, Samuel C. (2000). Modern Management. New York: Prentice - Hall.
- Virtanen, 1996:56
- Yamane Taro. (1970). Statistic: An Introductory Analysis. Tokyo: Harper International Edition.